

Gemeente Noordwijkerhout

(A)

Herenweg 4, 2211 CC
Postbus 13, 2210 AA
Noordwijkerhout
☎ (0252) 343 737
☎ (0252) 373 044
www.noordwijkerhout.nl
gemeente@noordwijkerhout.nl

De gezamenlijke Colleges van burgemeester en wethouders
van de greenportgemeenten
per adres Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland
Postbus 558
2300 AN LEIDEN

Inlichtingen
Jacques van Wieringen
☎ (0252) 343 343855
jvanwieringen@noordwijkerhout.nl

Ons kenmerk
9247
2 april 2009

Bijlage(n)

Uw brief van: 17 februari 2009
Uw kenmerk: 09/0254
Onderwerp: Reactie op ontwerp Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport

Verzonden
- 2 APR. 2009
u: 6021

Geachte colleges,

Op 17 februari 2009 is het ontwerp van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) toegezonden. Dit stuk is aan de orde gesteld in een vergadering van de commissie Ruimte en Wonen en heeft geleid tot onderstaande reactie. De opmerkingen moeten eveneens gelezen worden als reactie op de Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland (RSV). Voordat wordt ingegaan op de verschillende hoofdstukken wordt een samenvatting gegeven op hoofdlijnen van de elementen die de commissie vertaald wil zien in de ISG.

Op hoofdlijnen heeft de commissie de volgende opmerkingen op het ontwerp van de ISG:

1. Er moet een eenduidige en evenwichtige definitie van de functies van de ISG komen.
2. De tijdshorizon moet worden teruggebracht naar 2020.
3. Herstructurering, zowel op het gebied van bollenbedrijven als bedrijventerreinen, moet, tegen de achtergrond van de compensatieproblematiek, met de hoogste prioriteit worden opgepakt.
4. Eerst wanneer de herstructurering aantoonbaar vastloopt kan de discussie over het omzetten van graslanden worden gestart.
5. In samenspraak met de sector en de maatschappelijke organisaties moet worden gekomen tot een voorstel over potentiële locaties voor het omzetten van graslanden.
6. De graslanden ten zuiden en ten noorden van de voormalige abdij in de Zwetterpolder moeten vanwege de natuurwaarde worden beschermd en mogen dus geen onderdeel zijn van omzetting van graslanden in het kader van compensatie.
7. De 500 Offensiefwoningen worden binnen de rode contour gerealiseerd.
8. De 100 landgoedachtige woningen zijn geen doel op zich maar een maximum en worden zoveel mogelijk aansluitend aan de rode contour gerealiseerd.

Toelichtend en aanvullend op het voorgaande zijn voor de overzichtelijkheid de opmerkingen per hoofdstuk aangegeven.

Hoofdstuk 1 Inleiding

- De tijdshorizon van de ISG beslaat de periode tot 2030. De tijdshorizon van de Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland beslaat de periode tot 2020. Gelet op de verbondenheid van de stukken vindt de commissie dat de planperiode van de ISG samen moet lopen met die van de RSV, dus tot 2020. Extra argumenten om de periode tot 2020 te beperken zijn de huidige onduidelijke ontwikkeling op economisch gebied, de twijfelachtige financiering van de Greenport OntwikkelingsMaatschappij

(GOM) en de onzekerheden vanwege onder andere de in deze reactie benoemde opmerkingen over een aantal ruimtelijke facetten zoals de woningbouw (taakstelling, locaties binnen of buiten de rode contour), bedrijventerreinen en infrastructuur. Het gevaar bestaat dat nu onder druk besluiten worden genomen die, met het oog op compensatie, voorlopig niet aan de orde zijn.

- De ISG heeft een bepaald abstractieniveau waarbinnen de GOM aan het werk gaat. De kaders zijn echter daarmee zo ruim geformuleerd dat daarbinnen wel erg veel ruimte wordt geboden voor de GOM om zaken te doen waar de afzonderlijke gemeenteraden, gelezen de samenwerkingsovereenkomst inzake de GOM, nauwelijks grip op hebben. Er is begrip voor de behoefte vanuit de GOM om slagvaardig te kunnen opereren maar er wordt ook gehecht aan de controlerende taak van de raad. Tegen die achtergrond vindt de commissie dat de conceptuitvoeringsprogramma's in hoofdlijnen akkoord moeten worden bevonden door de raad voordat een uitvoeringsprogramma door de Raad van Commissarissen (of GOM-directie) wordt goedgekeurd/vastgesteld.
- De ISG wekt meer de indruk een economische nota te zijn dan een nota waarin een zorgvuldige afweging van alle ruimtelijke functies van het buitengebied van de greenport heeft plaats gevonden. Herstructurering van het gebied moet duidelijk een eerste prioriteit hebben en de opgave voor woningbouw moet zijn dat deze binnen de rode contour wordt gerealiseerd. Er is een discrepantie geconstateerd tussen de RSV en de ISG met betrekking tot de bouwlocatie Vinkenveld in Noordwijk. Verder wordt opgemerkt dat de locatie Bronsgeest op de kaart van de ISG kleiner is aangegeven dan in de Ruimtelijke Structuurvisie van Noordwijk.

Hoofdstuk 2 Ambities

- 2.1 De Greenport Duin- en Bollenstreek wordt in de ISG op verschillende plekken verschillend gedefinieerd als het gaat om de daar aan te relateren functies. In het eerste tekstblok van 2.1 is de Greenport gedefinieerd als een tuinbouwgebied met een economische dynamiek die, vanuit het perspectief van de internationale concurrentiepositie, belangrijk is voor Nederland. Vervolgens worden in het stuk verschillende functies genoemd die van belang zijn voor de herstructurering van het gebied: bollenteelt, glastuinbouw, toerisme, landschap. De commissie vindt het belangrijk dat de definitie van de Greenport eenduidig en evenwichtig is en dat duidelijk moet worden aangegeven welke functies gekoppeld zijn aan de Greenport en daarmee prioriteit hebben bij onder andere herstructurering.
- 2.4 In de derde alinea van deze paragraaf wordt gesproken over de druk van de woningbouw en overige ruimteclaims, zoals bedrijventerreinen, veeteelt, perifere detailhandel op het open gebied als bedreiging van de bollenteelt en de slechte bereikbaarheid. Naar de mening van de commissie kunnen veeteelt maar ook natuurgebieden en graslanden, omdat zij bestaande ruimtelijke functies zijn, niet als een bedreiging worden gezien. Anders is dit voor nieuwe woningbouwlocaties en locaties voor de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen. Het is zaak deze bedreiging nadrukkelijk te benoemen. De opsomming van de keuzes moet naar de mening van de commissie worden bijgesteld:
 - 4^e en 5^e bullit: voorgesteld wordt de keuzes aan te vullen met de bepaling dat ruimte gevonden wordt aan of binnen de bestaande bedrijventerreinen.
 - 8^e bullit: vraagtekens worden gezet bij het genoemde aantal woningen en de hardheid van gemaakte afspraken. Het is in tegenspraak met de plandoelstelling om woningen buiten de rode contour te bouwen. De commissie vindt dat deze binnen de rode contour gerealiseerd moeten worden en die mogelijkheid is aanwezig binnen de As Leiden-Katwijk. Verder moet het aantal van 2900 woningen teruggebracht worden tot minimaal 1700 woningen (2900 woningen verminderd met 600 woningen Bronsgeest, 500 woningen Pastoorslaan, 500 Offensiefwoningen en 100 landgoedachtige woningen).
 - 9^e bullit: alleen de polders Elsgeest en Hogeweg worden genoemd als graslanden

met hoge natuurwaarden terwijl er meer van dergelijke graslanden zijn, zoals de Zweterpolder. De commissie vindt dat tussen de haakjes het woord 'ondermeer' en ook de Zwetterpolder moet worden toegevoegd. Deze toevoeging geldt overigens ook voor de zin achter de laatste bullit.

- 2.5 Omwille van duidelijkheid moeten de eerste twee bullits worden samengevoegd. Het dringende verzoek wordt gedaan om tijdelijke krimp van de 1^e klas bollengrond tot het uiterste te beperken, de maximale tijdsduur te stellen op 3 jaar en de omvang van de krimp in totaliteit te bepalen op 0,5 % van het areaal (ca. 13 ha). De 5^e bullit dient, naast landbouw en veeteelt, te worden aangevuld met woningbouw. In deze paragraaf wordt verder opgemerkt dat, met het uitvoeren van de woningbouw opgave zoals in de gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek overeen is gekomen, de maximale woningbijdrage van de Duin- en Bollenstreek bereikt is. De vraag wordt gesteld of er wel voldoende ruimte aanwezig is om méér dan alleen de regionale behoefte voor wonen en werken te accommoderen. Wanneer gekozen wordt voor een open landelijk gebied dan past hierin niet het bouwen van woningen buiten de rode contour. Dit geldt zowel voor de 500 Offensiefwoningen, de 100 landgoedachtige woningen en de genoemde locaties Bronsgeest te Noordwijk, Geestwater te Lisse en Pastoor slaan te Hillegom.
- Op pagina 12 wordt bij de 3e bullit over de veehouderij gesproken. Aangegeven moet worden uit welk onderzoek blijkt dat er geen mogelijkheden zijn om met uitbreiding van het areaal de noodzakelijke schaalvergroting te faciliteren. Om de veehouderij in stand te houden zouden ook mogelijkheden tot bijverdiensten kunnen worden onderzocht. In de uitgangspunten wordt gemist dat ook de cultuurhistorische en archeologische waarden van de Duin- en Bollenstreek moeten worden behouden. In dit verband wordt tevens de vraag gesteld of aan de provinciale cultuurhistorische hoofdstructuur, ter bescherming van het landschap, nog aandacht moet worden besteed.

Hoofdstuk 3 Ontwikkelingsvisie

- Kaart: Op een tweetal percelen in het gebied De Vlashoven/Molenweg heeft de gemeente het voorkeursrecht gevestigd om o.m. woningbouw voor tijdelijke buitenlandse werknemers te realiseren. In verband hiermee moeten de betreffende percelen buiten de herstructureringsopgave worden gehouden. Verder is de aanleg van een lightrailstation in het kader van het project Stedenbaan in het Ruimtelijk Perspectief 2030 van de gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout pas voorzien voor na 2030. Om die reden kan het zoekgebied van de kaart verwijderd worden en dient de tekst gecorrigeerd te worden.
- In de strategische hoofdlijnen wordt de doelstelling gemist dat ook buiten het bollen seizoen de streek landschappelijk aantrekkelijk moet zijn. Dit aspect is nauwelijks in de ISG terug te vinden. Verder moet nadrukkelijker tot uitdrukking komen dat als eerste prioriteit aandacht wordt besteed aan herstructurering en sanering van paardenweitjes, onnodig glas, sanering van oude bedrijfsgebouwen e.d.. De tekst bij de eerste bullit is hierover te vaag.
- Over de strategische hoofdlijnen tot 2020 met betrekking tot de 9^e tot en met 12^e bullit het volgende: Woningbouw buiten de rode contour is vanwege aantasting van de openheid en het gebruik van bollengrond in het gebied in strijd met de doelstelling van het plan. De commissie stelt voor deze woningen op de locatie Valkenburg te bouwen.
- Op pagina 16 wordt bij de eerste bullit geschreven dat beperkte uitbreiding van reguliere bedrijven op duurzame bedrijventerreinen moet plaatsvinden. Wanneer uitgegaan wordt van het gegeven dat op de helft van de terreinen herstructurering plaats vindt dan bedraagt de oppervlakte voor de taakstellende opgave maximaal 40 ha.

Hoofdstuk 4 Thematische uitwerking

- 4.1 Pagina 20, laatste alinea: Uitbreiding van bedrijven moet wel plaatsvinden binnen de mogelijkheden van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

In de inleiding wordt aandacht gemist voor de aantrekkelijkheid van het landschap buiten het bollenseizoen.

Bij de paragraaf over ondersteunend glas wordt opgemerkt dat ook aan de bedrijven met een rolkas aandacht besteed moet worden: kunnen zij ook voor een aangepaste ruimte-voor-ruimte-regeling in aanmerking komen?

- 4.2 Naar onze mening moet aan de eerste alinea ook het cultuurhistorisch gebied van Leeuwenhorst en Zwetterpolder worden toegevoegd. Vensters op het bollenlandschap mogen naar onze mening ook vensters op andere belangrijke landschapselementen zijn zoals het strandwallenlandschap. Op pagina 25 moet de 9-holes golfbaan Tespellaan aangeduid worden als Landschapspark Tespelduyn. De vraag wordt gesteld of reservering van sportvelden in Noordwijk-Zuid en volkstuinten in Noordwijk-Noord projecten zijn die tot de taakuitvoering van de Greenport behoren.
- 4.3 De commissie vindt verdichting ongewenst. De verdichtingszones moeten dan ook worden geschrapt.
Op basis van het Pact van Teylingen is het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek opgesteld. Dit plan heeft een tijdshorizon van 20 jaar. Wij vragen ons af in hoeverre dit plan (nog) een rol speelt bij de uitvoering van de ISG. Zo wordt in de ISG niet meer gesproken over het behoud van de Boekhorstpolder in Teylingen. De wateropgave in het binnenduinrandgebied mag niet leiden tot schade aan de teelt van gewassen.
Verder is gebleken dat er veel noord-zuid gerichte zichtlijnen zijn. Er wordt voor gepleit om meer oost-west gerichte zichtlijnen te maken.
- 4.4 Gewezen wordt op het gegeven dat het MilieuOverleg Duin- en Bollenstreek in 2006 alternatieven voor de genoemde locaties heeft aangedragen. Voor het omspuiten naar bollengrond zouden uitsluitend laagwaardige graslanden mogen worden gebruikt. Graag verneemt de commissie op basis van welke verschillende studies is gebleken dat een zorgvuldige afweging van locaties heeft plaatsgevonden. Het laten verdwijnen van natuur (waardevolle graslanden) en als gevolg daarvan weer nieuwe natuur moeten maken komt de commissie vreemd voor. Op pagina 31 zouden ook de graslanden rond de oude abdij in de Zwetterpolder moeten worden genoemd.
- 4.5 Peilstijging van het water kan alleen worden toegelaten wanneer dit geen schade oplevert aan de teelt van gewassen. De tekst bij de vierde bullit vraagt om meer duidelijkheid.
- 4.6 Eerder is al aangegeven dat de commissie geen voorstander is van het bouwen van woningen buiten de rode contour en dat vraagtekens zijn gezet bij de bouwlocatie Vinkenveld. De tekst op pagina 40 over de woningbouwlocatie Pastoorslaan moet ook in de RSV (pagina 55) terug te vinden zijn. Wellicht verdient het aanbeveling het aantal woningen voor deze locatie eerst na 2020 nader te bepalen. De commissie vindt dat de behoefteberekening aan bedrijventerreinen duidelijker moet worden aangegeven.
- 4.7 Compensatie van bollengrond als gevolg van vergroting van bedrijventerreinen moet worden voorkomen. Door middel van upgradering en intensivering kan ruimtewinst geboekt worden. Deze mogelijkheden moeten een duidelijke inspanningsverplichting worden voor de GOM.
- 4.8 Eerder is al een opmerking gemaakt over het zoekgebied van een lightrailstation te Noordwijkerhout. Het dringende verzoek wordt gedaan de zoeklocatie van de kaart en uit de tekst te schrappen. Wij gaan er vanuit dat de Noordelijke Ontsluiting Greenport, wanneer blijkt dat deze ontsluiting nodig is, in het noorden van de bollenstreek komt te liggen.

Hoofdstuk 5 Uitvoering

- Opgemerkt wordt dat het gedeelte over het kostenverhaal als onduidelijk wordt ervaren en dat de financiering van projecten uitermate 'dun' is. Een opbrengst van € 98 miljoen vanuit 600 woningen wordt niet haalbaar geacht. Uitgegaan moet worden van

een meer realistische berekening. Hier wordt ook de opmerking over de concept-uitvoeringsprogramma's in herinnering gebracht.

- Graag wordt vernomen wanneer de projecten, waaraan FES-gelden zijn toegezegd, zullen starten.
- Op pagina 48 moet de goede prioriteitsvolgorde bij het produceren van nieuwe bollengrond worden aangegeven: openmaken van het landschap, omzetten van 2e klas naar 1e klas bollengrond en dan pas omspuiten van graslanden, niet zijnde de A+ locaties.

Bijlagen

In bijlage 3 worden belangenorganisaties ook genoemd als betrokkenen bij de opstelling van de ISG. Het mag bekend zijn dat hiervan geen sprake was.

In de literatuurlijst worden relevante documenten van maatschappelijke organisaties en provinciale verordeningen gemist. Een correcte aanvulling moet worden nagestreefd.

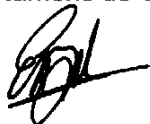
Aanvullend hoofdstuk

In de ISG wordt nog een hoofdstuk over de handhaving van de naleving van de doelstellingen van de Greenport gemist.

De opmerkingen en stellingnamen over de ISG zijn vanuit een positief-kritische houding gemaakt c.q. ingenomen. De commissie rekent er op dat deze, indien nodig, één op één verwerkt worden in de RSV.

Met vriendelijke groeten,

in Namens de Commissie Ruimte en Wonen van Noordwijkerhout,

drs. E. Jellema
Griffier